

29.4.2022

Työ- ja elinkeinoministeriö

kirjaamo@tem.fi

Lausuntopyyntö VN/20245/2021

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymän (HSL) lausunto koskien hallituksen esitystä eduskunnalle julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain sekä eräiden siihen liittyvien lakien muuttamista

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä ei kannata hankintalakiin ehdotettuja muutoksia hankintailmoitusten julkaisemisesta (60§). Ehdotukset kasvattaisivat hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa sekä ja vaikeuttaisivat lakien tulkintaa.

Yhdymme Hansel Oy:n lausuntoon hankintailmoitusten julkaisemisesta (60§):
”Lakiluonnoksen 60 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi hankintailmoitusten julkaisemisesta siten kuin kielilaissa säädetään. Hankintailmoitusten julkaiseminen kahdella kielellä lisää hankintoihin liittyvää hallinnollista taakkaa, joten emme kannata muutosta. Myöskään direktiivi ei edellytä hankintailmoitusten julkaisemisesta useammalla kielellä. Pidämme säännösehdotusta ongelmallisena myös, koska kielilaissa ei säädetä hankintailmoitusten julkaisemisesta. Jos kuitenkin katsotaan välttämättömäksi, että kielilain soveltamisalaan kuuluvien hankintayksiköiden tulee julkaista hankintailmoitukset suomeksi ja ruotsiksi, olisi selkeintä kirjoittaa tämä pykälään suoraan kielilakiin tehdyn yleisen viittauksen sijaan.

Perustelutekstin mukaan ”Velvollisuus kielilain noudattamiseen hankinnoista ilmoittamisessa sekä hankintamenettelyssä määräytyisi kielilain mukaisesti”. Perusteluista tulee poistaa viittaukset kielilain soveltamiseen hankintamenettelyissä, sillä viittausten voi ymmärtää velvoittavan hankintamenettelyn eri vaiheiden toteuttamiseen ja kaikkien hankintamenettelyn asiakirjojen laatimiseen suomeksi ja ruotsiksi. Pykälässä ei tällaista velvoitetta ole. Kielilain täysmääräinen soveltaminen hankintamenettelyissä johtaisi valtavaan työmäärän lisääntymiseen ja oikeudellisiin pulmiin hankinta-asiakirjojen kieliversioiden mahdollisten eroavaisuuksien johdosta.”

Kuten Hansel tuo lausunnossaan, kielilaissa ei ole hankintamenettelyjä erikseen koskevia säännöksiä, minkä vuoksi on epäselvää, miten laki käytännössä soveltuisi tähän tarkoitukseen. Epäselvyys ilmenee muun muassa siinä, että kielilaista voi tulkinta, että asioissa käsittelykieleksi riittää suomi. Lain mukaan ”Hallintoasian käsittelykielenä on kaksikielisessä viranomaisessa asianosaisen kieli. Jos asianosaiset ovat erikielisiä tai jos kaikki asianosaiset eivät asian vireille tullessa ole viranomaisen tiedossa,

29.4.2022

viranomaisen päättää käytettävästä kielestä asianosaisten oikeutta ja etua silmällä pitäen. Jos kielivalintaa ei voida tehdä tällä perusteella, käytetään viranomaisen virka-alueen väestön enemmistön kieltä (kielilaki 12.1 §)". Lisäksi lain mukaan "tuomio, päätös ja muu viranomaisen 12–17 §:n mukaisessa asiassa annettava asiakirja laaditaan asian käsittelykielellä. Asian valmisteluun ja käsittelyyn liittyvät asiakirjat voidaan viranomaisen harkinnan mukaan laatia osittain suomen ja osittain ruotsin kielellä. Päätös ja tuomio on kuitenkin annettava yksikielisenä (kielilaki 19.1-2 §)". Asianosaisten etu turvataan kielilain 20 §:ssä: "Jos haastehakemus, tuomio, päätös, pöytäkirja tai muu asiakirja on laadittu toisella kuin asianosaisten kielellä, valtion viranomaisen, kaksikielisen hyvinvointialueen ja hyvinvointiyhtymän viranomaisen ja kaksikielisen kunnallisen viranomaisen on, jollei 2 momentista muuta johdu, annettava asianosaiselle pyynnöstä maksuton virallinen käännös näistä asiakirjoista siltä osin kuin asia koskee hänen oikeuttaan, etuaan tai velvollisuuttaan."

Näemme, että hallituksen esityksen perusteluista tulee poistaa maininta siitä, että hankintailmoitus on aina laadittava suomeksi tai ruotsiksi. Yhdymme Hanselin lausuntoon myös siitä, että usein hankintamenettelyn asiakirjat laaditaan ainoastaan englanninkielisinä. Kyseisen käytänteen on tärkeä jatkua myös tulevaisuudessa. Englanninkieliset tarjouspyynnöt edistävät EU:n sisämarkkinoiden toimintaa, koska näin mahdollisimman moni pystyy ymmärtämään niitä ja osallistumaan tarjouskilpailuun ilman käännöstöytä. Mikäli tarjouksia olisi jatkossa tehtävä suomeksi tai ruotsiksi tai jopa molemmilla kielillä, englanninkielisten tarjouspyyntöjen tekeminen saattaisi vähentyä.

Lisätietoja antaa: lakimies Matias Markkanen p. 040 5183285

Helsingin seudun liikenne -kuntayhtymä (HSL)